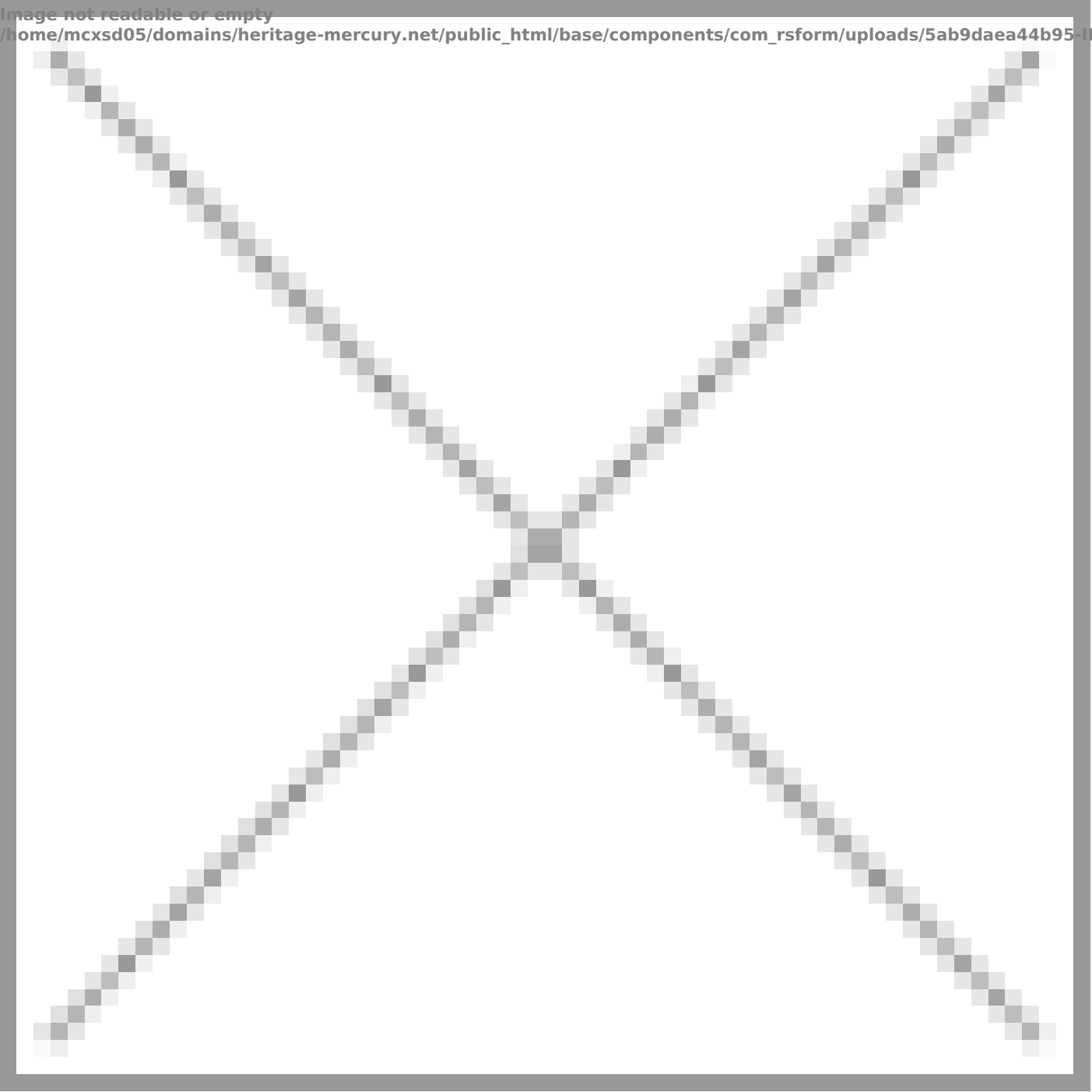

Ime predmeta 1	ENOVALJNI KOMPRESOR
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.114.Idrija
Upravljavec	Mestni muzej Idrija, Prelovčeva 9, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Občina Idrija, Mestni trg 1, 5280 Idrija
ID številka / EŠD	510:IDR;RS-6
Klasifikacija dediščine	Rudnik

OPIS

Kratek opis	Vertikalni enovaljni stabilni kompresor je sestavljen iz vztrajnika, kolenaste gredi, ojnice, bata in valja, sesalnega in tlačnega cevovoda ter zračnega zbiralnika. Na eni strani je na gredi vztrajnik, na drugi pa cev (namesto gredi) za povezavo s pogonskim motorjem. Ohišje je postavljeno na betonskem podstavku.
Mere	Dolžina 137 cm, širina 126 cm, višina 197 cm.
Materiali	Litoželezo, medenina
Datacija	1928

Slikovne priloge

Prvotna raba	Kompresor je služil kot delovni stroj za transport in komprimiranje (stiskanje) plinov in par. Rudnik živega srebra Idrija ga je kupil v času italijanske uprave. Poganjal ga je dizelski motor Deutz z močjo 26,1 kW (35 HP). Drugi podatki niso znani.
Sedanja raba	Opisani kompresor se ohranja, varuje in prezentira kot pomemben spomenik tehniške dediščine rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Je del zbirke »Rudniški stroji in naprave« Mestnega muzeja Idrija. Skupaj z ostalimi kompresorji iz obdobja Avstrije, ki so že razstavljeni v stavbi jaška Frančiške, zaznamuje obdobje posodobitve tehnološkega procesa pridobivanja živega srebra v idrijskem rudniku. Obenem predstavlja tehnološki razvoj prvih kompresorjev, ki niso imeli več parnega pogona. Iz tega razloga predstavlja tehniško dediščino, ki močno presega okvir idrijskega rudnika in ima zato večji, svetovni pomen. Kompresor je zgledno restavriran, vsi bati imajo batne obročke, tako da se z vrtenjem vztrajnika lahko pokaže princip delovanja.
Prvotna lokacija	Rudniška kompresorska postaja.
Sedanja lokacija	Stavba jaška Frančiške (razstavni prostor 1).

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Kompresor je bil med letoma 1990 in 1992 restavriran. Bil je v celoti razstavljen, površine posameznih delov so bile očiščene s peskanjem, ponovno sestavljen in barvan temeljno ter pokrivno. Dodatni posegi zato niso potrebni. Varovanje v prostoru je urejeno.
Sedanje stanje	dobro

Potrebni ukrepi

Redno obdobjno vzdrževanje.

DOKUMENTACIJA**Naslov / zbirka /
povezave itd., kjer
so dostopne
podrobnejše
informacije**

- Inventarna knjiga Mestnega muzeja Idrija;
- Zelenc, Anton. In vendar se giblje: katalog rudniških strojev in naprav. Idrija, Mestni muzej Idrija, 2001;
- Zelenc, Anton. Idrija municipal museum: restored mine machines and devices of the Idrija mercury mine. Patrimoine de l'industrie, 2004, str. 17–19.

Izpolnjevalec

Mestni muzej Idrija

Izpolnjeval je

Miha Kosmač

Datum objave

3. 3. 2018

Datum urejanja

Never